

Periodistes creïbles o cares boniques?

Els presentadors dels informatius de TV, entre la professionalitat i l'atracció

— D. C. —

La majoria dels presentadors, homes i dones, dels informatius de televisió que es fan a l'Estat espanyol són joves i atractius.

Se'ls pot veure somrient i atents al seu maquillatge i vestit tant si parlen d'una victòria al futbol com d'un assassinat o d'un atemptat. És aquesta elecció fruit de privilegiar l'element eròtic entre el presentador i l'audiència? Els experts diuen que sí, però dos dels presentadors actuals considerats més atractius, Àngels Barceló (TV3) i Ramon Pellicer (TVE), ho desmenteixen en les seves declaracions a Capçalera.

El fitxatge de Ramon Pellicer com a presentador del "Telediario" del vespre de TVE1 l'any passat va fer reviure de nou la polèmica sobre el paper dels presentadors d'informatius a la petita pantalla. Per a TVE, designar algú per cobrir la presentació d'un dels informatius més vistos a Espanya (amb més de 4 milions d'espectadors) després de la marxa de Pedro Piqueras a Antena 3 TV era difícil, però una vegada més el director de TVE, el també català Ramon Colom, es va treure un as amagat de la màniga. Era Pellicer, un periodista de 33 anys, amb sis d'experiència a la TV autonòmica catalana però gens conegut a la resta de l'Estat. Un presentador lloat també

per moltes dones pel seu atractiu físic i del qual molts crítics televisius han destacat les seves mirades enlluernadores a l'hora de presentar les notícies. Però ell nega que aquestes característiques seves siguin les úniques que li han permès l'èxit professional: "Encara que no fos, com diuen alguns, *guapo*, crec que estaria al mateix lloc, perquè parteixo de la base que no he estat triat només pel meu aspecte físic".

La mirada no ha de distreure

"És difícil que jo digui per què em van triar, això caldria preguntar-ho a Ramon Colom, però no crec que tingui res a veure amb una atracció eròtica pels espectadors", respon Pellicer, per a qui "sempre és més important una entrada ben escrita per presentar una notícia que no el maquillatge o la mirada que un pot fer; la forma s'ha de cuidar, però sense que faci distreure del contingut, s'ha d'intentar atreure l'atenció de l'espectador cap a la notícia, però si es centra en un gest, una mirada o en una corbata, es perd l'essencial: comunicar el fet noticiós". El conductor del "Telediario 2" reconeix, però, "haver estat testimoni de la contractació com a presentadors de persones que disten molt de ser periodistes, que només hi posen la cara i res més, però aquest no és, ni de bon tros, el meu cas". Pellicer rebutja enèrgicament la creença ben estesa que les seves mirades i gestos en càmera són fruit d'una estudiada preparació d'imatge. "És una mitificació que no acabo d'entendre, la gent que em coneix sap bé que no tinc res d'actor, i que poso les cares que poso perquè em surt de forma natural, no perquè hi hagi cap component de gesticulació o artificialitat", assegura el presentador català. Per a Joan Ramon Mainat, director creatiu de la productora televisiva Backstage, "aquesta afirmació de Pellicer caldria rebaixar-la en un 20%, perquè de fet ara a TVE està molt més mesurat en els seus gestos i mirades que a TV3". Per a aquest professional de llarga

— Ramon Pellicer: "No crec que els motius pels quals em van triar tinguin res a veure amb l'atracció eròtica per als espectadors" —

experiència a la TV, Pellicer i Barceló són inequívocament els presentadors de tot l'Estat que més atreuen i sedueixen els espectadors d'informatius de TV. "Però això no vol dir exclusivament atractiu físic. A Espanya de vegades s'ha confós seducció amb només una cara bonica", matisa Mainat, "quan per exemple Olga Viza, l'actual presentadora de l'informatiu migdia d'Antena 3 TV, també sedueix molt, però amb un estil diferent del de la Barceló".

Una falsa idea: l'èxit ràpid

"S'està apostant per presentadors joves i guapos, perquè seguim mantenint un consens social que enalteix tot el que sigui jove, i evidentment això provoca un perill de frivoltització entre els professionals, ja que es pot caure en el parany de no valorar la solvència i l'experiència professionals. És així com els

estudiants de Periodisme es creuen una falsa idea de l'èxit ràpid en aquest ofici, quan la comunicació és, per contra, una feina feixuga i dura", assegura Gabriel Jaraba, antic crític de TV a *El Periódico de Catalunya* i des del 1992 cap de projectes de la direcció de programes de TV3.

En Ramon Pellicer destaca que una de les raons per acceptar passar de TV3 a TVE i marxar a Madrid va ser que li oferissin, conjuntament amb la presentació del "Telediario 2", ser l'editor adjunt d'aquest informatiu. "No hauria acceptat mai anar a Madrid només a presentar, purament com una 'cara bonica'; qui digui això és que està mal informat", explica Pellicer. Creu que el seu treball a TVE ha fet revifar polèmiques que ja havien estat superades en el seu treball a TV3. "Quan vaig començar a presentar el 'Telenotícies' del migdia era massa jove, sense entrar a qualificar el meu treball concret. Amb el temps vaig mostrar que a més de donar la cara

A dalt, Helena García-Melero, Jordi Llompart i Ramon Pellicer. A sota, Àngels Barceló.

— Valorar més la joventut i la cara guapa que la solvència i l'experiència pot fer caure en el parany de la frivoltització —

podia dirigir un programa com 'Actual', presentar un espai a Catalunya Ràdio i intervenir en els continguts del que presentava. Ara a TVE he hagut de tornar a fer una mica el mateix: mostrar amb fets que no sóc només una 'cara bonica'", diu Pellicer. De fet, a més del "Telediario", Pellicer ha fet altres tasques, com presentar un especial el Nadal sobre els 'casos blaus' des d'El Salvador, un especial el Dia Internacional de la Sida o intervenir a l'entrevista conjunta que diverses televisions europees, coordinades per la franco-alemanya Arte, van fer al president de la Comissió Europea, Jacques Delors. Pellicer té especial interès a destacar el seu treball com a periodista, amb iniciatives pròpies, com fer el "Telediario" des d'Atenes el 18 de maig, amb motiu de la final de la Copa d'Europa de futbol amb el Barça, o demanar ser l'enviat especial de TVE a la cimera iberoamericana de Cartagena d'Índies, on Felipe González serà l'endemà de les pròximes eleccions al Parlament Europeu.

Presentar un TN amb 20 anys

"Per presentar un informatiu de TV s'ha de ser fotogènic i quedar bé en pantalla, però no cal necessàriament ser una Judith Mascó. Crec que és el meu cas, potser sóc bufona, però no atractiva", diu amb humilitat Àngels Barceló, de 30 anys, la periodista que porta ininterrompudament deu anys presentant el TeleNotícies de TV3, ara en l'edició del vespre. Barceló recorda que va ser elegida després d'un dur càsting i nega que la seva principal qualitat fos el seu físic atractiu per als espectadors. "Però reconec que molts homes em miren només per això, i no per les notícies que presento. I és cert que he rebut cartes, trucades i fins i tot persecucions d'homes que el que volien de mi no era precisament que els expliqués les notícies del dia", admet amb franquesa l'Àngels. Admet que s'estableix una clara atracció entre ella i els espectadors. "i molt més quan et passes cada dia tres quarts d'hora de maquillatge i perruqueria, malgrat que hi ha dies que a mi tot això, i emprovar vestits, se'm fa pesat, perquè no em considero cap actriu". L'Àngels Barceló, reconeix, però, que coneix casos de presentadors "escollits només perquè estaven 'bons', però són casos efímers, que cauen pel seu propi pes". La presentadora del "TN Vespre" considera ara que començar donant la cara en un informatiu amb només 20 anys va ser una gosadia i un error "que només es poden justificar per la joventut de TV3 i que a mi em va permetre aprendre sobre la marxa per guanyar posteriorment credibilitat". L'Àngels Barceló considera que seria un signe de normalitat que un informatiu el presentessin dos homes o dues dones, i no com sembla obligat ara, una parella mixta. "Sempre n'he preguntat la raó i mai m'han respost. Funciona bé, i això és tot", diu Barceló, que assegura que l'home presentador més atractiu per a ella és Jordi Llompart, i el que

ho fa millor, "tots, com per exemple el meu company Carles Francino". Aquesta presentadora diu que de vegades li costa somriure en aparèixer a pantalla, especialment després d'explicar notícies com atemptats, assassinats o morts massives com les provocades a Rwanda els darrers mesos. "Sóc molt seriosa, però quan ric ho faig de manera espontània", assegura aquesta presentadora, a qui no li fa res pensar que d'aquí a vint anys continuarà presentant informatius televisius "perquè, al contrari que al principi, ara, amb la maduresa, he descobert que el que m'agrada és explicar a la gent les coses que passen".

Per què no hi ha presentadors madurs

La preeminència de presentadors joves i atractius als informatius de les cadenes televisives espanyoles contrasta amb la realitat als EUA, on periodistes reconeguts per la seva credibilitat, com Walter Cronkite, Dan Rather o Peter Jennings, han continuat al capdavant d'informatius i programes malgrat la seva avançada edat. "No tenim gairebé presentadors de 60 anys perquè els únics que tindrien aquesta edat serien els de la TV franquista, i aquests no tenen cap credibilitat. La prova és que quan s'han buscat presentadors madurs ha calgut anar a rescatar José Maria Carrascal de Nova York o un periodista de fora del mitjà àudio-visual, com Pedro Altares", afirma Gabriel Jaraba, cap de Projectes a la Direcció de Programes de TV3. Per a ell, "la mort de Franco va posar fi a tota una generació de presentadors, i ni Florencio Solchaga va poder sobreviure. Alhora, a Catalunya es va trencar amb la tradició de bons professionals, i per exemple, no es va saber aprofitar i reciclar professionals de prestigi, com Xavier Foz o Antoni Serra. Només se n'han salvat alguns procedents de Ràdio Joventut, com Josep Maria Bachs o Jordi Estadella". "Als EUA, els presentadors dels informatius de TV també van ser joves, però no hi ha la combustibilitat que patim a Espanya, de manera que poden envellir tranquil·lament junt amb els seus programes", diu Ramon Pellicer, per a qui "tenir més edat no és garantia de ser millor presentador que un jove". Pellicer assegura que espera poder continuar presentant informatius amb 50 anys "perquè el cert és que abans que jo gent com Josep Maria Balcels o ara Pedro Altares estan demostrant que l'edat no és cap limitació". Pellicer no dubta, però, a mostrar-se absolutament contrari al fet que joves sense experiència periodística siguin posats a presentar informatius de TV. "Si de mi depengués, donaria el meu vot contrari a posar a presentar algú que no té experiència ni ha acabat tan sols els estudis de periodista, només pels seus ulls macos o el seu somriure", assegura el presentador del "Telediario" vespre de TVE1, per a qui "per comunicar cal una preparació, que bàsicament passa per ser periodista, i això no s'improvisa de la nit al dia". ●

— Àngels Barceló:
**"Reconec que molts homes
 em miren només pel físic
 atractiu, i no per les
 notícies que presento"** —